

Overeenkomst, op 28 september 1956 te 's-Gravenhage gesloten tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland, inzake het luchtverkeer

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE
ZAKEN

Nr. 1

Ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen: 28 juni 1957.

De wens, dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens de Kamer of door ten minste dertig leden der Kamer of door de Gevolmachtigde Minister van Suriname, onderscheidenlijk van de Nederlandse Antillen, te kennen worden gegeven uiterlijk op 28 juli 1957.

's-Gravenhage, 18 juni 1957.

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 60, lid 2, en onder verwijzing naar artikel 61, lid 3, der Grondwet, alsook naar artikel 24, leden 1 en 2, van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer U Hoogedelgestrengte hiernevens over te leggen de Nederlandse en de Duitse tekst van de op 28 september 1956 te 's-Gravenhage gesloten Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland inzake het luchtverkeer, met briefwisseling (*Trb.* 1956, 132) ¹⁾.

Tevens gelieve U Hoogedelgestrengte aan te treffen een toelichtende nota bij genoemde overeenkomst.

De overeenkomst zal, wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, gelden voor het gehele Koninkrijk.

Aan de Gouverneurs van Suriname en van de Nederlandse Antillen is verzocht bovengenoemde stukken op 28 juni 1957 over te leggen aan de vertegenwoordigende lichamen.

De Gevolmachtigde Ministers van Suriname en van de Nederlandse Antillen zijn van de overlegging in kennis gesteld.

De Minister van Buitenlandse Zaken a.i.,

W. DREES.

Toelichtende nota

Sedert 1946 exploiteert de K.L.M. geregelde luchtdiensten naar en via Duitse luchthavens op grond van een aantal landingsvergunningen, welke haar door de toenmalige geallieerde bezettingsautoriteiten waren verstrekt.

Volgens de regeling, waarbij de Bondsrepubliek Duitsland op 5 mei 1955 (vgl. *Trb.* 1955, 154, blz. 29) de soevereiniteit over het luchtruim boven zijn grondgebied verkreeg, bleven die landingsvergunningen nog gedurende een periode van ten hoogste twee jaren van kracht.

Binnen deze termijn diende echter, in de vorm van een bilaterale luchtvaartovereenkomst, een nieuwe basis te worden gevonden voor de verdere uitoefening van landingsrechten in de Bondsrepubliek Duitsland.

Onderhandelingen, welke daartoe in juni 1956 werden gevoerd, leidden tot overeenstemming omtrent de tekst van een zodanige overeenkomst, welke op 28 september 1956 werd ondertekend.

De bepalingen van de overeenkomst zelf zijn opgesteld in overeenstemming met het internationale gebruik ten aanzien van de in luchtvaartovereenkomsten te regelen materie. Het bepaalde in de artikelen 7 en 9 heeft rechtstreeks betrekking op de feitelijke exploitatie van de luchtdiensten op de over-eengekomen routes, artikel 7 bevat enige algemene richtlijnen voor het te bewerkstelligen vervoer, terwijl artikel 9 de vaststelling van de voor het vervoer te berekenen tarieven regelt.

De routes, waarlangs de luchtvaartmaatschappijen van beide partijen geregelde luchtdiensten naar en via hun wederzijdse grondgebieden kunnen onderhouden, zijn vervat in de op grond van artikel 2, lid 2, van de overeenkomst gewisselde nota's.

Wat de routes naar Midden-, Zuid- en Zuid-Oost-Europa,

¹⁾ Nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

Aan
de Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal

het Nabije, Midden- en Verre Oosten betreft, zal rekening moeten worden gehouden met de wens van de Bondsrepubliek, dat deze lijnen niet langer uitsluitend via de primaire luchthavens, zoals Frankfort, Düsseldorf en München, worden geleid, doch dat een aantal daarvan zal lopen via Keulen/Bonn, Neurenberg en Stuttgart. Voorts komt daarin niet voor een route via Duitsland naar Zuid-Amerika.

Hierbij moge worden opgemerkt, dat het van de aanvang af te verwachten was, dat in de luchtvaartovereenkomst niet onverkort de zeer vele rechten zouden kunnen worden overgenomen, welke in de loop der jaren door de geallieerde bezettingsautoriteiten aan de K.L.M. waren verleend.

Hoezeer ook van Nederlandse zijde uiteraard naar het behoud van zoveel mogelijk van deze rechten is gestreefd, moest bij de onderhandelingen noodzakelijkerwijze rekening worden gehouden met het streven van de Bondsrepubliek, die door het opleggen van zekere beperkingen aan buitenlandse luchtvaartmaatschappijen haar in opbouw zijnde nationale luchtvaartmaatschappij een arbeidsveld wenst te verzekeren.

Ondanks deze concessies, welke gezien moeten worden tegen de achtergrond van de wel zeer grote ongelijkheid in de verlangens van Nederland en die van de Bondsrepubliek, kan gesteld worden, dat de Nederlandse luchtvaart ook onder de vigeur van de luchtvaartovereenkomst vele en waardevolle

diensten op en via de Bondsrepubliek zal kunnen blijven exploiteren.

Alle factoren in aanmerking genomen, kan dan ook gezegd worden, dat het resultaat stellig niet ongunstig afsteekt bij de overeenkomsten, welke Nederland met vele andere landen heeft gesloten, noch bij de overeenkomsten, welke de Bondsrepubliek tot dusverre met derde landen afsloot.

Tegenover de rechten, welke het Koninkrijk verkrijgt, zullen door de Bondsrepubliek aan te wijzen luchtvaartmaatschappijen commerciële rechten genieten op de voor het internationale luchtverkeer opengestelde luchthavens in Nederland, zowel op lokale routes als op routes naar Noord-West-Europa en Noord-Amerika en op een route naar Centraal-Amerika, waarbij ook commerciële rechten genoten zullen worden op Curaçao.

De Minister van Verkeer en Waterstaat,

J. ALGERA.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

J. LUNS.

De Minister van Zaken Overzee,

HELDERS.